

JOANNA OSTROWSKA

ZAGADNIENIA DO REALIZACJI W DN. 06.04. – 08.04. 2020 r. - JĘZYK POLSKI

KLASA I E- poziom rozszerzony

TEMATY:

• **„Boska komedia” Dantego poetycką sumą Średniowiecza.**

1. Dante Alighieri (1265-1321)- poeta, wszechstronnie wykształcony uczoney i polityk we Florencji; zagrożony karą śmierci po przejęciu władzy przez przeciwników; od 1302r. na wygnaniu, zmarł w Rawennie.

2. „Boska komedia” – dzieło tworzone w latach 1307 – 1321, napisane w języku narodowym:

a) interpretacja tytułu (pierwotny tytuł „Komedia”, przymiotnik „Boska” dodany przez potomnych);

b) bohater utworu – Dante – poeta ziemskiego świata wędrujący p o zaświatach z przewodnikami:

- w podróży p o Piekło i Czyśćcu – z Wergiliuszem,

- w Raju z Beatrice,

- w ostatnim etapie ze św. Bernardem z Clairvaux (mistykiem, teologiem i kaznodzieją);

c) akcja utworu – trwa przez tydzień, od 7 kwietnia 1300 (ogłoszonego przez papieża rokiem jubileuszowym, a więc szczególnie ważnym dla chrześcijan).

Polecenie: Proszę przeczytać rozdz. z podr. „ Poetycka summa średniowiecza” str. 287-288;

Odpowiedzieć na pytania pod tekstem: 4,5,8 ze str. 289 - pisemnie, pozostałe ustnie.

• **Dantejska wizja zaświatów w „Boskiej komedii” (frag. Pieśni IV – „Piekło”).**

1. Piekło – najbardziej popularny temat przedstawień literackich.

2. Piekło w dziele Dantego – pośmiertny los grzeszników w trzecim kręgu piekieł.

3. Analiza i interpretacja „Bramy” Tadeusza Różewicza:

- a) rzeczywistość po demontażu piekła w wierszu współczesnego poety;
- b) elementy turpizmu i satyry w utworze;
- c) sens zakończenia wiersza;
- d) tęsknota za piekłem czy radość z jego likwidacji ? - wymowa „Bramy”.

Polecenie: Proszę wykonać pisemnie ćw. 11 str. 295.

• **Motyw przemijania w twórczości F. Villona.**

1. François Villon (1431 – ok. 1463) - barwna postać: student i mistrz paryskiego uniwersytetu, poeta, a jednocześnie włóczęga i awanturnik, mimowolny zabójca skazany na powieszenie.

2. Villon jako poeta śmierci – przemijanie urody i nieuchronność śmierci – główne tematy jego twórczości:

- a) sugestywne przedstawienie starości, śmierci, rozkładu;
- b) metafora przemijania u Villona – „niegdysiejsze śniegi”
- c) piękno młodego ciała zestawiane z brzydotą starego

3. Wiersze Villona wyrazem lęku przed śmiercią i człowieczego bólu z powodu własnej marności.

4. „Wielki testament” – forma gatunkowa utworu: dzieło synkretyczne, zawierające elementy różnych gatunków, wypowiedzi.

Polecenie: Proszę przeczytać frag. „Wielkiego testamentu” str. 302-303; odpowiedzieć na pytania pod tekstem, 8 i 9 - pisemnie.

KLASA II B i D - język polski - poziom podstawowy

TEMATY:

I. Motyw poety – pielgrzyma w ”Hymnie [Smutno mi, Boże]” J. Słowackiego.

1. Odejście od utrwalonych konwencji gatunkowych – „Hymn” Słowackiego – utwór

wyrażający subiektywne odczuwanie świata i refleksję nad ludzkim losem.

2. Nastrój, jaki towarzyszy podmiotowi lirycznemu wiersza.
3. Środki stylistyczne użyte przez poetę w opisach natury.
4. Postawa podmiotu lirycznego wobec Boga i ludzi.
5. Motyw emigranta – tułacza niemogącego wyzwolić się z tęsknoty za krajem.

Polecenie: Proszę porównać postać pielgrzyma z „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza z bohaterem lirycznym „Hymnu”.

II. Hołd złożony wybitnym jednostkom w liryce C. K. Norwida – „Bema pamięci żałobny – rapsod” (2 godz. lek.).

•

1. Koncepcja wielkich jednostek i ich roli w historii – jej wyjątkowe miejsce w twórczości

C. K. Norwida:

- a) romantyczna fascynacja wielkimi indywidualnościami;
- b) romantyczne zainteresowanie historią, w tym wzajemnymi relacjami między jednostką a historią;
- c) romantyczna opozycja: jednostka – zbiorowość
- d) niechęć Norwida względem całego dziedzictwa romantyzmu, jego ironiczny dystans wobec romantycznych wartości oraz wielkości narodowych wieszczów;
- e) świadomość własnej odrębności, wyjątkowe poczucie własnej wartości, a jednocześnie niedocenienie przez współczesnych (upokorzenia, ubóstwo);
- f) analiza losów wielu wybitnych jednostek, dla których można było znaleźć wspólny mianownik – Norwidowska koncepcja roli ludzi wybitnych w historii.

2. „Bema pamięci żałobny – rapsod”:

- a) wiersz hołdem złożonym pamięci gen. Józefa Bema, bohatera powstania listopadowego, Wiosny Ludów, który zmarł w Syrii i nie miał ani chrześcijańskiego,

ani też godnego wielkiego bojownika o wolność pogrzebu.

3. Elementy uwznioślenia gen. Bema w wierszu:

- a) rapsod jako gatunek nawiązujący do tradycji antycznej – pieśń o bohaterze;
- b) motto – słowa jednego z największych wodzów starożytnych – Hannibala, które każą postać Bema i jego dzieło umieszczać w tej wzniosłej tradycji.
- c) poetycki opis pogrzebu stylizacją na pochówek wielkich wodzów słowiańskich;
- d) przywołanie biblijnego kontekstu – Jozuego, który obalił mury Jerycha, to on właśnie wprowadził naród wybrany do Ziemi Obiecanej.

4. Wiersz poświęcony pamięci gen. Bema – dlatego kondukt pogrzebowy zatrzymuje się na granicy grobu i nie schodzi do „czarnych czeluści”, co oznacza, że przed idącymi otwiera się jasna przyszłość, zapoczątkowana czynem wielkiego Polaka:

- idea wolności ogarnia stopniowo całą ludzkość, którą odgłosy trąb i „gwizdy w szczyrbach toporów” budzą ze snu;
- korowód kroczy „dalej i dalej...”
- wiersz się nie kończy, bo trwa pamięć o czynie Bema i żyje podjęta przez następne pokolenia idea walki o wolność.

Polecenie: Proszę wykonać pisemnie ćw. 1,2,3 ze str. 75

KLASA III B - język polski - poziom podstawowy

TEMAT:

• Problem holocaustu, powstanie w getcie żydowskim w świetle „Zdążyć przed Panem Bogiem” H. Krall.

1. Informacja o utworze i autorce.
2. „Zdążyć przed Panem Bogiem” jako gatunek literacki.
3. Postać Marka Edelmana.
4. Tragedia wojenna Żydów, obraz prześladowania i ich totalnej zagłady w świetle reportażu.
5. Obraz powstania w warszawskim getcie (1943) i jego ocena w świetle utworu.
 - a) bohaterowie reportażu;
6. Obrona podstawowych wartości humanistycznych :
 - a) odebranie Żydom praw ludzkich;
 - b) zagadnienie życia i śmierci w wypowiedzi Edelmana;
 - c) znaczenie tytułu reportażu.

II. Starcie pokoleń i problem władzy w „Tangu” S. Mrożka (2 godz.)

1. Obraz dziwnej, osobliwej rodziny w świetle utworu:
- bohaterowie dramatu.
2. Świat przedstawiony w „Tangu”.
3. Postać Artura i jego dążenia.
4. Problem władzy i przewodnictwa – postać Artura.
5. Tryumf Edka – finałowy taniec bohaterów.
6. Metafora totalitaryzmu – rozrachunek ze współczesną inteligencją.